

سنة : ۲

ربيع الاول ۱۳۴۳

ابول ۱۳۴۰

صالي : ۱۶

دار الفنون

حقوق فائزین کمالیہ

حقوق اقتصادیات

ایک آیه بر سر انور

منہ ربنا

قسم حقوقی :

- قضا صلاحیتک شخص وموقع اعتباریله تحدیداتی [جمیل]
مدیونلره عائد حقوقک داینلر طرفندن ادعایی [رشید]
مسئولیت عقدیه ومسئولیت جرمیه [صدیق سامی]
فردی حقوق اجتماعی حقوق واستحالة دولت [ادیب]

قسم اقتصادی :

- اجتماعی مسئله نك فرانسز جبهه سندن کورونوشی [فاضل]
اقتصاد ملی [منیر]

استانبول — مطبعة طامره

۱۳۴۱ — ۱۳۴۳

”مدیونلره عائد حقوقک داینلر طرفدن اوعاسی .“

تنظیم ایدنلکده بولنان اصول محاکمه حقوقیه قانون لایحه سی ، اللنجی ماده سیله ، لازم الاجرا وثیقه یه مستند آلاجقلرینی استیفا ایده بیلملرینی تأمین ایچون ، داینلره ، مدیونلرینک مالک اولدقلری حق دعوائی آنک نامه استعمال صلاحیتنی بخش اتمکده در . بویله بردعوا ایله داینلر ، مدیونک اهل ولاقیدیسی نتیجه سی شخص ثالث نزدنده قلمش حقوق واموالنی ، آنک ماملکی میانه وضع ویا اعاده ایتدکن صکره ، حجز ایدهرک آلاجقلرینی استیفا ایدرلر . فرانسه قانون مدینسک ۱۶۶۲ نجی ، ایتالیا قانون مدینسک ۱۳۳۴ نجی ، مصر محکمه مختلطه قانون مدینسک ۲۰۲ نجی ، اسپانیا قانون مدینسک ۱۱۱۱ نجی ، ژاپونیا قانون مدینسک ۴۲۲ نجی ماده لریله داینلره طائش اولان بوصلاحیت اصول محاکمه حقوقیه لایحه سیله ده مظهر قبول اولمقده در .

داینلره ، مدیونلرینه عائد حقوق استعمال صلاحیتک اعطاسنی موجب اولان اسباب ایله نتایج وشرائطنی ایضاح مقاله مزک موضوعنی تشکیل ایده جکدر .

۱

”تاریخچه ومعلومات عمومیه ،“

مدیونک بتون ماملکی ، بورجلرینک تأدییه سنی تأمینیه حصر وتخصیص اولندیغنی جهتله ؛ وعده سنده آلاجقلرینه دسترس اوله میان داینلر ، اللرنده کی لازم الاجرا وثیقه یه مستندآ ، مدیونک بتون اموالنی حجز وضبط وفروخت ایتدیره رک استیفا ی مطلوب ایده بیلرلر . مدیونک موجودی میانده اشخاص ثالثه نزدنده بولنان اموال و اشیائی ، مطلوبات وحقوق سائرهمسی ده داخلدر .

داینلر مدیونک یدنده آلاجقلرینی تأمین ایده بیله جک اموال بوله مدقلری تقدیرده ؛ اشخاص سائره نزدنده کی اموال و حقوقنی ده حجز وضبط ایده بیلیمک ایچون اقامه دعوی صلاحیتنی حائز بولنلیدرلر .

حقوق کرده، غریم اولان برمدیون؛ بالاخره داینلری طرفدن ضبط اولنه جنی اندیشه سی ایله کندسی حقوقنی ادعای اهل ایدر، بوباید مصارف اختیارینه وزحمته قاتلانمغه لزوم کورمن. مدیونک بویله براهمال ولاقیدیسی قارشوسنده داینلرک آلاچقلرینی غائب ایتمک تهلسکه سینه معروض قالملی شایان تجویز اوله ماز. فرضاً مقدار معلوم دینی ادایه غیر کافی برماله توارث ایدن بررارنک مورثی طرفدن؛ ترکهنک قسماً ویا تماماً آخره تملیکی ضمننده تنظیم ایدیلان وصیتنامه یی ابطال ایچون اقامه دعوی ایتمسده بر استفاده سی موجود دکندر. مذکور وصیتنامه؛ موصینک رضا و اختیاری اولقسیرین جبراً تنظیم ایتدیرلمش ویا بالاخره رجوع ایدلمش اولسنه مبنی حکمسز عد اولنق لازم کلسه دخی؛ بطلان قراری اوزرینه داینلرینک کندیسنه ارثاً انتقال ایده جک اولان ترکهنی ضبط ایتمسی احتمالی قارشوسنده؛ وارث، مادی بیوک برمنفعتی کور مامسنه بناء، دعوان صر فظنر ایده بیلیر.

مدیونک بوصورتله اقامه دعوان صر فظنر ایتمسی حالنده؛ مشروعاً آنک اولسی لازم کان مالی حجز و ضبط ایده بیلیمک ایچون داینلری، وصیتک بطلاننی ادعایه صلاحیتدار اولمق لازمدر. کذلک برکیمسه یه، فرضاً، برما کنه اشترا ایتمسی ضمننده اقراض ایدن داین، آلاچنی استیفا ایده مز او کیمسه طرفدن اشترا اولنان ما کنه بوزوق حیقمسنه مبنی، حجز ایله صاندیردینی حالده دخی اقراض ایتدیک پاره یی استیفا ایده میه جکنی آ کلا رسه مدیونی مقامنه قائم اوله رق خیار عیب دعوا سنی اقامه ایله میعی رد ایتدیروب مدیونی طرفندن تأدییه اولنان ثمنی؛ حجز ایده بیلیمه سی شبهه سز عدالته موافقدر.

مدعی علیه ایچون بورجنی تأدییه ایتمه مک ویا جبراً استحصال ویا حکمندن رجوع ایدلمش وصیتنامه دن استفاده یه قالمشقم ویا خود مدیونک حائز اولدینی حقوقی اعاده دن امتناع ایتمک بر حق تشکیل ایده مز.

§ ۱۲۹۵ تاریخلی اصول محاکمه حقوقیه قانون موقتی، مدیونک، شخص ثالث ذمتنده موجود بولنان اموال و مطلوباتی قابل حجز عدا یتمکده در. شخص ثالث بوصورتله حجز اولنان اموالی انکار ایلدیک تقدیرده داین حاجز طرفدن حقنده اقامه دعوا یه جواز واردر. (ماده:)

قانون مزبورک حجز فصلی، حجز احتیاطیده اولدینی قدر حجز اجرائی یه ده قابل تطبیقدر. مع هذا اجرا قانون موقتی ده ۷۶ نجی ماده سنده «شخص ثالث طلب اولنان اموالک مدیونه عاندیتنی انکار ایلدیک ویا نزدنده مدیونک برکونا و اموال و اشیا سی بولند یغنی بیلدیردیک ویا خود

سكوت ایتدیگی تقدیرده داینك عائد اولدیغی محكمه یه مراجعتله خلاف قانون بیاناتندن طولای اموال مذکورده بی شخص ناكه تضمین ایتدیرمكه صلاحیتی « اولدیغی تأییدوتصریح ایتمکده در .

بناءً علیه احكام موجوده مزه کوره داینلر، مدیونلرینك شخص ثالث نژدنده بولنان ویا ذمتنده ثابت اولان اموال و اشیا سنی و مطلوباتی دعوی صلاحیتی ذاتاً حائزدرلر.

آنحق قوانین موجوده داینلره ، بحق شخص ثالث طرفندن مدیونه لازم الاعاده ویا ادا اولان اموال و مطلوباتی دعوی صلاحیتی بخش ایدوب مدیون مقامنه قائم اوله رق ، نامه هرهانگی برخصوصی ادعا صلاحیتی بخش ایتما مکه ایدی .

دیگر طرفندن بعض حکامده اجرا قانون موقتك هیچ برخصوصده داینلره اقامه دعوی صلاحیتی ویرمدیکی و مجله نك « داینه مدیونك مدیونی خصم اولماز » قاعده سنك بو خصوصه مانع اولدیغی قناعتی موجود ایدی .

لایحه قانونیه ماده بی دها عمومی و دها واضح و دها عملی بر شکله وضع ایتمکده در . مع مافیه لایحه طوغری تفسیر ایدلمك شرطیله ، « داینه مدیونك مدیونی خصم اولماز » قاعده سنی الفا ایتهمش و بالعکس آنك احکامنی تأیید ایتشددر ، بناءً علیه داین ؛ مدیونك مدیونی مواجهه سنده ، کندی آلا جغنی ، کندی نامه اعاده ایدهمیوب کندی مدیونی مواجهه سنده استحصال ایدلمش لازم الاجرا بر وثیقه یه مستنداً مدیونك مدیونی حقنده اقامه دعوی صلاحیتی حائزدر .

۲

« داینلرك استعمال ایده یله جکاری حقوق »

لایحه داینلره « مدیونه عائد دیون و اموال و حقوقی » ادعا صلاحیتی بخش ایتدکدن صکره علاوه ایتدیگی بر فقره ایله : « مدیونك و یا عائله سنك شرف و حیثیتی نامه مجرد بر استفاده معنوی نك تأمیننه معطوف حقوق و دعاوی ، بی استثناء ایتمکده در .

فی الحقیقه داینلره ، مدیونلره عائد حقوقی دعوی صلاحیتك ویرلمسی ، مدیونك ، قابل حجز اولان مال و حقوقنی آنك ماملکی آرسنه ادخالدن صکره حجز ایله آندن استیفای مطلوبه امکان تأمیننی ایچون مشروع قلنمش اولدیغندن قابل حجز و ضبط اولمیان

عالمہ مناسباتہ ، احوال شخصیت و شرف و حیثیت استلزام ابتدائی معنوی منافعہ متعلق دعوائی داینلرک اقامہ منہ مساعدہ ایدیلہ من ایدی .

مع ماویہ بعضاً استفادہ معنویہ تأمین ایدن دعوالر عین زمانہ ویا بالنتیجہ قابل حجز مادی استفادہ لردہ تأمین ایدیلہ بیلیر . بویله بر حال قارشوسندہ استفادہ ، مادی عد اولنہرق داینلر طرفدن اقامہ دعوی ایدیلہ بیلیرمی ؟ ویاخود استفادہ معنوی عد اولنہرق داینلر اقامہ دعوا دن ممنوع قالیرلرمی ؟ بوجہت لایحہدہ موضوع بحث اولما مشدر . فی الحقیقہ قانونک افرادہ طانییدی حقوق پک متنوع اولدیغندن حکامک ، ہر حادثہ بی بالتدقیق ، آکا کورہ قرار ویرمسی ایجاب ایدر .

بویلدہ قطعی عمومی قاعدہ لر وضع اولنہ من . حکامی تنویر ایچون اساسات وضعی ایسہ متن قانوندہ یربولہ من .

مسئلہ بی حل ایتک ایچون نظر اولنق ضروری اولہ جقدر ، اگر استفادہ تأمین ایدن مناسبات مادی ویا جہت مادیہ سی غالب ایسہ منفعت مادی ، بالعکس معنوی ویا جہت معنویہ سی غالب ایسہ معنوی عد اولنق لازمدر . زیرا « اعتبار غالب شایعہ در » . لایحہ و وضع ایدیلان « مجرد بر استفادہ معنویہ » افادہ سی منفعت مادیہ نک غالب اولدیغنی احوالہ داینلرک حق دعواسی بولندیغنے دلالت ایدر .

بوقرہ بی ایکی قسمہ تفریق ایدہ رک قاعدہ و مستثنیاتی انواع حقوقہ تطبیق و بعض مثاللر ایلہ ایضاح ایدم :

« آ . مدیونک داینلر طرفدن استعمال اولنہ میان حقوقی »

۱ — احوال شخصیت عالمہ مقررہ :

۱ — لعان دعواسی زوج زوجہ سنہ قارشو لعان دعواسی اقامہ ایدہ رک اولادینی رد ایدہ بیلیمک حقنی حائردر .

بر اولادک ردی ، پدرینک آکا نفقہ اعطاسنہ مانع تشکیل ایتسی اعتباریلہ داینلرینی مستفید ایدر . فقط شریعت اسلامیہ ایلہ قبول اولنان بوقاعدہ مجرد زوجک ناموس و شرفی و نسبی وقایہ ایچون مشروع قلنش اولدیغندن رد اولاد حقندہ قرار ویرمک منحصر آزوجک تقدیرینہ وابستہ در . بناء علیہ آنک نامنہ داینلری لعان دعواسی اقامہ ایدہ مزلر .

ب — نسب برکیمسه يه انتقال ايدن ميراثي حيز و ضبط ايتمك ايجون اول کسه نامنه ((نسب) دعواسنى ده دايئرلر اقامه ايدمهز . چونکه بر عائله يه منسوب اولديني معروف اوليان کيمسه نك نسب دعواسنى اقامه دن مقدم بو ادعا نك شخصي حقنده حصوله کتيره بيله چكي معنوي قائده و محدودرلري درپيش ايتمي لازم کليز . نسبك ثبوتى بعضاً مادي ويا معنوي وجائب توليد ايدر .

پ — نکاح و طلاق بر نکاحك بطلاني ، طلاق دعوالري كذلك دايئرلر طرفندن اقامه اولنه ماز . زوج و زوجة نك مفارقتلري بر چوق معنوي ضرلري استلزام ايدمه بيله چکندن بو خصوصه عائد دعوالر شخصه مخصوص و منحصر عد اولمق طبعيدر . بناءً عليه زوجة نك دايئرلري طلاق ادعا ايدمه رك مهر مؤجل اعطايه زوجي اجبار ايدمه مزلر .

۲ — مديونك ، حسب القانون بر شخص ديكر ك منفعتنه اولمق اوزره مالك اولديني حقوقك اجر او استعمالى منحصر آ ذاته مخصوص اولوب دايئرلري طرفندن قابل استعمال دكلدر . از جمله صغيره اذن اعطا ويا اعطا ايتديكي اذني استرداد ، صغيرك مالي سائر صورته اداره ايتمي كي احوال ، وصيه بر منفعت مخصوصه تأمين ايتسه اذن متولد دعوالر ، وصينك شخصي دايئرلري طرفندن قابل اقامه اولمهز .

۳ — برکيمسه يه وکالت ايتمك ده شخصيدر . دايئرلر مديونلري نامنه انك حائز اولديني وکالتى استعمال ايدمه رك اجرت وکالتى اخذ و ضبط ايدمه مزلر . شو قدرکه وکالت ، وکيلک لهنه و يرلمش اولديني حالده شخصي ماهيتي حائز اوله مايوب وکيلک حقوق مادي سنه التحاق ايدمه چکندن دايئرلري طرفندن قابل استعمالدر .

کذلك حفظ وديعه ده ذاته مخصوص حقوقدندر . بناءً عليه آکا مربوط حقوق و وظائفه دايئرلري مديونلري مقامنه قائم اوله رق آنك يد حفظنده بولنان وديعه يي حفظده دوام ايله اجرت ايداعى ادعا ايدمه مزلر .

۴ — قابل حيز ويا دور و فراغ اوليان حقوق ؛ دايئرلر طرفندن ادعا اولنه ماز . از جمله دايئرلر مديون نامنه نفقه ويا منحصر آ مديونك اقامته تخصيص اولنان خانه ده حق سکتا دعوي ايدمه مزلر .

۵ — قبول و يا رد وصيت و هبه منحصر آ متبرع لهك شخصي ملاحظه لرينه تابع اولديغندن دايئرلر مديونلرينه وصيت و يا هبه ايديلان بر مالي آنك نامنه ادعا ايدمه مزلر .

« منقعت مادييه بئاء دايئرلر طرفندن اقامه ايديله بيلان دعوالر »

واضع قانونك ؛ مجرد اموالي و منافع مادييه بي محافظه مقصديه طانيديني باجملة حقوق دايئرلر طرفندن ادعا اولنه بيلور .

بعض مثاللر :

۱ — بشرط العوض ايديلان هبه ده شرطه عدم رعايت حسييله هبه دن رجوع دعواسي . مع مافيه باقق شرطيله اجرا ايديلان مجاني فراغلرده جهت معنويه غالبدر . في الحقيقه بوكي تبرعانه تعيين قلنان عوض معلوم اولمايوب معامله ده ، متبرع لهك متبرعي نمون ايتمي خدمتده بولنسي و يا آ كا قارشو نانكورلك ائتمه سي كي ملاحظات معنويه غالب اولديغندن دايئرلر منحصر آ مديونه عائد اولان بوكي تقديراته تجاوز ايدمه مزلر .

۲ — خيار عيب ايله رد مبيع دعواسي .

۳ — مديونك اموال و املا كنه قارشو وقوعبولان تعرض سببيله متعرض عليه نه ضرر و زيان دعواسي .

۴ — حريقه قارشو سيفورطه دن طولاي سيفورطه جي عليه نه تضمينات ادعاسي .

۵ — متوفايه منسوبيتي منازع فيه اولماق شرطيله وارث نامنه حصه ارثيه ادعاسي .

۶ — صغيرك و صيغندن حساب مطالبه مي .

§ واضع قانونك معنوي و باشخصي ملاحظات ايله برابر و فقط بالخاصه مديونك اموالي ؛ بر ضرر دن وقايه ايچون مشروع كوردكي دعوالري دخي دايئرلك اقامه ايدمه بيلملي جا ئز اوله جقدر . از جمله :

۱ — خطا ، حيله ، جبر و اكراه ايله اجرا ايديلان معاملاتك فسخني دايئرلر ادعا ايدمه بيله جكلردر . في الحقيقه هر نه قدر مقاوله نك حين عقدنده مديونك خطا ايدوب ايتديكي و يا خود عاقد ديكر طرفدن وسائط حيله كارانه يه مراجعت و يا اراده يه تاثير ايدمه بيله جك ماهيته جبر استعمال ايديلوب ايدلمديكنك تقديري مديونك ذاته عائد شخصي ملاحظاتده .

تابع اولدینی غیر قابل انکار ایسه ده؛ قانون احوال مذکورده حق دعوائی؛ مدیونك حیثیت و شرفی اعتباریله معروض قالدینی بر ضررردن وقایه ایچون مشروع قیلمیوب؛ بالخاصه ماملکی اعتباریله ماده معروض قالدینی ضرری تضمین وتلافی مقصدیله مشروع عد ایتمکده در . مدیونك بالعموم ماملکنی داینلرینک تأمیناتی عد ایدن و بوسیله داینلری مدیونك اهل ایتمدیکی حق دعوائی استعماله مأذون عد ایدن بر قانونك ؛ اومال و ملکه قارشو ایراث اییدیلاں بوکی ضررلرک فاعلنه قارشو حق دعوی و یرمه مسی بالضروره جائز اوله ماز :

۲ — تصرفه اهل اولیان محجورک اجرا ایتمدیکی معامله نك بطلانی ادعاری ده ؛ محجور حقنده معامله واقعه نك سببیت و یرمسی محتمل اولان ضرری بر طرف ایتمک مقصدینه معطوف اولوب مجرد محجورک حیثیت و شرفی مقصدینی استهداف ایتمدیکندن محجورک داینلری طرفندن اقامه اولنه بیله جکدر .

§ مدیونه قارشو ایقاع اولنان جرمدن متولد مادی ، معنوی تضمینات دعوالری داینلری طرفندن اقامه اولنه بیله جکمیدر ؟

بروجه بالا اعطا قلنان تفصیلاته نظر آ بوباده بر فکر در میان ایده ییلمک ایچون جرائمی تصنیف ایتمک لازمدر :

اول امرده ماله قارشو ارتکاب اولنان بالجمله جرائمدن طولانی فاعلی علیه مادی تضمینات دعوا سنه داینلری صلاحیتداردر . زیرا دعوی مذکوره مجرد مدیونك ماله قارشو عارض اولان بر ضرری ازاله مقصدینی استهداف ایتمکده در . فقط تجاوزات مذکور نك حصوله کتیردیکی شخصی اندیشه لر سببیله متجاوز علیه معروض قالدینی معنوی ضررلری داینلر ادعا ایده مزلر .

ثانیاً شخصه عائد اولان جرائمی ده تفریق ایتمک لازمدر : بونلرک بر قسمی منحصرأ متجاوز علیه حیثیت و شرفی اعتباریله معناً اضرار ایدر . مدیونك معروض قالدینی بوکی ضررلری تلافی ایچون مشروع قلنان تضمینات ادعالری نك داینلری طرفندن اقامه سنه مساع اولمادینی آشکاردر .

از جمله تحقیر ، ذم ، افترا ، فعل شنیع و امثالی جرملر بوقیلدن اولوب عمومیتله معنوی ضررلر حصوله کتیرلرکه آنی اقامه ایدوب ایتمه مک منحصرأ متجاوز علیه تقدیراته تابع اولمق ضروریدر .

دیگر بر قسم جرائم ایسه متجاوز علیه معنوی ضررلره معروض قیلمقله برابر

حقیقه ماملکی و یا فرائجی اعتباریله آبروجه مادی بر ضرر ده حصوله کثیرر. از جمله بر کیسه نك
قطع عضوی، و یا چالیشه میه جق در جهده پارالانسی، قتل ادا لرنده تقدیر اولنه جق تضمینات
متجاوز علیه جرم ایله معروض قالدینی و صرف تقدیره معاق معنوی ضرر لر دن زیاده اول
کیسه نك عضوینك آرز و یا جوق بر زمان تعطیل ایدلسی حسبیله ماده معروض قالدینی
ضرر لر ده کوره تقدیر ایدلك لازمدر .
بناء علیه بونوع جرائمده تضمینات؛ مجرد مدیونك حیثیت و شرفی نامنه تقدیر اولنمادیغندن
داینلر نك حق دعواسی قبول ایدلك لازم کله جکدر .

۳

شرائط دعوی

§ لایحه داینلر ك مدیونلرینه عائد حقوقی ادا ایده بیللمری ایچون ایجاب ایدن بعض
شرائطی تعیین ایتکده و دیگر بعضیلرینی طبیعی فرض ایتکده در .
لایحه موجبجه اول امرده داینلر ك یدلرنده لازم الاجرا بر وثیقه بولنق، ثانیاً :
مدیونك اموال سائره سی بولنماسنه بناء استیفای مطلوب ایده بیلمك ایچون بو طریق
اختیارده اضطرار بولنق شرائط اساسیه دندر . طبیعت مصلحت اقتضاسی اشبو شرائطه
دیگر بر شرطی ده علاوه ایتك ضروری اوله جتدر : داینلر ك اشبو دعوائی اقامه ده بر
منفعتلری بولنق .

۱ — لازم الاجرا وثیقه : داینلر ده حق دعوی ؛ مجرد استیفای مطلوبلرینه امکان
تأمنی ایچون بخش ایدلشدر . بناء علیه حق دعوانك استعمالی ایله بر طریق اجرائییه مراجعت
ایدلش اولور . هر نه قدر حجز احتیاطی وضعی ایچون اده لازم الاجرا بر وثیقه بولنسنه
احتیاج اولیه جفی درکار ایه ده حق دعوانك استعمالی حجز احتیاطی وضعی قیلندن دکلدر .
دعوی طریق ایله داین ، مدیونك اموالی حفظ و وقایه تدبیرینی تجاوز ایتکده در .
حجز احتیاطی مدیونك موجود و وضعیتك علی حاله محافظه سندن بشقه بر نتیجه تولید ایتمز .
حالبوکه داینلر ؛ مدیونلری نامنه ادعای حقوق ایله قرار آلدق لری تقدیر ده، مدیونك قابل
استحصال اولان حقوقی استحصال اولنهرق، وضعیت اساسی بر صورتده تبدل ایتش اولور .

بناءً علیه داینلر طرفندن حق دعوانک استعمالک اجرائی بر ماهیتی جائز اولدینی محققدر. اشیو تفصیلاته نظرآ؛ هیچ برداینک؛ مطلوباتی، معجل بر شرطه غیر معلق و محکمه دن استحصال ایدلمش بر اعلامه و یا سندات رسمیه کبی قانوناً قابل اجرا عد اولنان بر وثیقیه مستند اولمادخه مدیوننه تاند بر دعوائی اقامه ایتمی جائز اولمیه جقدر .

۲ — مدیونک اموال سائره سنک بولنامسی : لایحه، داینلر حق دعوائی آنحق بر ضرورت حال نتیجه سی طامیشدر : مدیونک واضع الید بولندی سائر اموالی حجز ایله آندن استیفای مطلوب ایده بیلملری امکان داخلنده اولان داینلرک مدیون نامنه اقامه دعوی ایتملرنده بر ضرورت و منفعتلری موجود بولنه ماز .

۳ — داینلرک منفعتی : هر دعوی ده مدعینک منفعتی موجود بولنق بر قاعده اساسی اولدیغندن مدیون کندینه عائد حقوقی ذاتاً دعوی ایتمش بولنمی حائنده ، داینلرک آبروجه دعوی ایتملرنده منفعتلری بولنه میه جفندن اقامه ایده جکلری دعوی مسموع دکلدر .
فی الحقیقه لایحه آنحق مدیونک اهل ایتمدیکی حقوقی آنک ماملکنه ادخال ایچون داینلرک حق دعواسنی مشروع قیلده مدهدر .

مع مافیه داینلر، مدیونلری طرفندن اقامه اولنان دعوایه مداخله ایله دعوانک طرز تعقیبنه نظارت و لدی الحاجه لایحه قبول اولنان دیگر ماده لر احکامندن بالاستفاده کندی ناملرینه حیللی اوله رق باییلان معاملاتی ابطال و یا خود دخول محاکمه فصلنده قبول اولنان احکام دائره سنده ، دعوایه مداخله ایده رک مدیونلرینک ادعاسنی تأیید ایده بیلورلر .

لایحه، داینلره استیفای مطلوب ایده بیلملری ایچون مدیونلری نامنه، اقامه دعوایه بحق صلاحیت و یرمکدهدر. بوصلاحیتلرینی استعماللری آنک طرفندن بالوکاله اقامه دعوی ایدلمسینه شبیه ایدسه ده کندیلری ، مدیونک وکیلی عد ایدلامشدر . بویله بر نظریه بی احداث ایتمکده تهلکه لی و بی لزومدر. داینلر ، مدیونک وکیلی اوله رق آنک نامنه تعقیب دعوی ایتمکلری ایچوندرکه؛ دعوایه مدیون ادخال اولندیغنی تقدیرده، و یربله جک حکم علیهنده مؤثر اوله میوب بالاخره اقامه دعوی ایده بیلور . بالعکس بالذات مدیون اقامه دعوی ایتمدیکی صورته داینک اولجه تعقیبنه باشلا دیغنی دعوی ، بولندیغنی نقطه ده قالمق ایجاب ایدر .

§ لایحه، مدیونك اولجه اقامه دعوايه دعوت ايدلش اولسنی؛ داینلر طرفندن اجرای تعقیبات ایدیه بیلیمك ایچون شرائط اساسیه دن عد ایتیمور. فی الحقیقه بویه بر دعوانك سبق ایتیمسند هیهج بر فائده ملاحظه اولنه ماز ایدی .

مدیونك داخل محاکمه ایدلمسی ده؛ داینلر اقامه دعوی ایدیه بیلیملری ایچون شرط عد اولنمیشدر فقط مدیونك غایبند آله جق حکم؛ داینلری کن دیسنك وکالتنی حائز بولناملری حسبیه، حقنده مؤثر اوله مز. وقضیه محکمه تشکیل ایدیه مز. بناء علیه دعوی داینلری لهنه حکم اولندقدیم طولایسیله مدیون مستفید اولور ایسه ده علیه ده اولان حکمدن متضرر اوله ماز .

حکمك مدیونه قارشى مؤثر اوله بیلیمسی ایچون مدعی ویا مدعی علیه کن دیسنی داخل محاکمه ایتیمی لازمدر آنجق مدعی علیه مدیونك حقنی تسلیم ایتیمسه بناء بوکا لزوم کور میور ایسه مدیونك غایبند بر حکم آله بیلور .

§ لایحه نك دیگر موادیه قبول اولندینی اوزره داینلر، کن دی ناملرینه مدیونك حیلله تصرفاتی فسخ وابطال طلب ایدیه بیلیمك ایچون، آلا جق لری، مدیونك حیلله تصرفاتندن مقدم ثابت بولمق شرطدر و فقط اشوبند ایله قبول اولنان شکله مدیون نامنه اقامه و تعقیب دعوی ایتلمی حالنده مطلوبلرینك، مدیونك ایهال ایتدیکی حقوقندن مقدم حاصل اولسی لازم دکلدیر .

داینلر طرفندن مدیون نامنه اقامه دعوی، آنك ماملکنی وضعیت حقیقه سنه ارجاع ایچون قانونك طانیدینی بروا طه اجرادر . مدیونك هر هانکی بر زمانده اکتساب ایتدیکی اموال زمان اکتسابندن صکره دخی ذمتنده ثابت اولان دیونتی تأمین ایچون قابل حیز اولسنه قیاساً مقدما اکتساب ایتدیکی حقوقی ده بالاخره ذمتنده ثابت اولان دیونتی تأمین ضمننده داینلری طرفندن قابل ادعا اولمق طبعیدر .

§ حیز احتیاطی، مدیونی تصرفدن منع ایدن بر تدبیر اولدیقندن، محکمه نك مساعدت تحریریه سی اولمادجقه وضع ایدیه مز . فقط مدیونك حقوقنی داینلرینك ادعا ایدیه بیلیمسی ایچون محکمه دن مأذونیت استحصالی شرط ادله مشدر. حاکمه به خصوصه حق تقدیر ویرلسمنده هیهج بر فائده ملاحظه اولنه ماز . فی الحقیقه داینلر آنجق یدلرنده بولنه جق لازم الاجرا بر اعلام ایله اقامه دعوی ایدیه بیلیمك جکرندن حیز احتیاطیده اولدینی کی دعوايه اساس اولان وثیقه نك ماهیتی، مدیونی اضرار ایچون حرکت ایدوب ایتدیکنی تدقیقه محل یوقدر .

مديونك اموال سائرهمی اولوب اولماديقتك تدقیق ایسه ؛ وهله اولاده قابل حل دكلدر . مدعی علیه ابتدای محاکمه ده مديونك اموالی بیان وارائه ایدهرک دفع درمیان ایدهبیلیر . بوحالده اقامه اولنان دعوی رد اولنور . حق دعوانك استعمالیه ، حجز احتیاطیده اولدنکی کبی ، برمال موقوف و محفوظ طوتلديغندن بر ضررک حصولی ده مأمول دكلدر . بئله علیه شرط مذکورک قبولی حالده حاکمک ویره جکلری مأذونیت ، بالضروره هیچ برتدقیقه مستند اوله میه جفتدن ، لزومسز و مزعج مراسمدن عبارت قاله جقدر .

۵

« دعوانك نتایجی »

§ لایحه داینلره ، مديونلرینه عائد حقوقی مجرد ادعا ایچون مأذونیت ویرمش اولديغندن مدعی علیه مديونه قارشو درمیان ایدهبیلدیکی بالجمله مدافعاتی آنک نامنه حرکت ایدن مدعییه قارشوده درمیان ایدهبیله جقدر . شو قدرکه داین مديونك وکیلی اولمديغندن آکا قارشو دعوا ای متقابله اقامه ایدیه میه جقدر . مثلاً خیاراتدن بریله رد مبيع ادعا سنده مدعی علیه ، اولجه مديونك حق خیارینی اسقاط ایتدیکی دفعنده بولنه بیلور . وفقط تقاص و محسوبه منجر اولیه جق بر دعوا ای متقابله سرد ایده مز .

داینلر طرفندن دعوا اقامه سی حجز ماهیتنده ده دكلدر : مدعی علیه ؛ دعوا دن صکره دخی مديون حقنده سرد ایتک صلاحیتنی احراز ایتدیکی اسباب مدافعاتی داین مدعییه قارشو درمیان ایتمی قابل اوله جقدر . بوضورتله مدعی علیه بعدالدعوی ابرا ایدلدیکنی ادعا ایدر ایسه بو ادعاسی مسموعدر . شو قدرکه اثنای دعوا ده ویا قبل الدعوی داینلرک ادعا ایتدکلری حقوقك جزینی طلب ایتملری جائز و ممکندر . حجز وضع ایتدکلری حالده ایسه ؛ حجز دن صکره مدعی علیه لهته ثابت اولان مدافعات بالطبع کندیلرینه قارشو درمیان اولنه ماز .

دبکر طرفدن مديون بلا عوض ابرا واسقاط حق ایلر ویا خود حیلله ایله ویا اقرباسی ایله عوض مقابلنده حقوقنی اسقاط ایلر ایسه داینلرک ؛ قبول اولنان دیگر مواد قانونیه احکامنه توفیقاً معاملیه یی طوغریدن طوغرییه کندی ناملرینه ابطال ایتدیرمک صلاحیتلری درکاردر .

§ داینلرک تعقیب ایتدکاری دعوی؛ حقلرندم موقتیتله نتیجه لیرایسه مدیونه عائد حقوق استرداد واستیصال قلمش اوله جغندن بالجمله داینلر، بالنتیجه مدیونده استفاده ایدر. فقط دعوائی غائب ایتدکاری تقدیره نتیجه بی تعیین ایچون نظر اولمایدیر ! کرک داین طرفندن وکرک مدعی علیه طرفندن مدیون دعوایه ادخال ایدلمش ویا مدیون بالذات داخل محاکمه اولمش بولندیقی تقدیرده حکم، کرک کندیسنه وکرک دعوائی تعقیب ایتیمان بالجمله داینلر، قارشو مؤثردر. چونکه حکم مدیون مواجهه سنده ویرلش اولدیغندن، دیگر داینلر طرفندن دعوانک تجدیدی حالنده؛ مدعی علیه قضیه محکمه اعتراضی سرد ایده بیلور.

فقط مدیون داخل محاکمه اولمامش ویا ایدلمش اولدیقی تقدیرده، داین مدعی آنک، وکیلی اولدیغندن، حکم آکا قارشو غیر مؤثردر. بناءً علیه مدیون دعوائی بالاآخره یکیدن اقامه ایده بیله جکی کبی داین مدعی دیگر داینلری ده تمثیل ایتدیکندن دیکرلری طرفندن دخی بالاآخره عین دعوانک اقامه ایدلمسی جائز وقابل اوله بیله جکدر.

اصول محاکمه حقوقیه مدرسی

مصطفی رشید

